

ΕΚΕΤΑ- 10 χρόνια

Το Σάββατο 12-6-2010 πραγματοποιήθηκε εκδήλωση με την ευκαιρία συμπλήρωσης δέκα χρόνων από την ίδρυση του ΕΚΕΤΑ. Στην εκδήλωση παρέστησαν μεταξύ άλλων ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, η κα Τζάγκρη, Υφυπουργός Αποκέντρωσης, ο νομάρχης Θεσσαλονίκης κ. Παναγιώτης Ψωμιάδης, βουλευτές και άλλοι.

Στην ιστορική διαδρομή για τη θεσμική ίδρυση του ΕΚΕΤΑ σημαντικό ρόλο έπαιξε το Υπουργείο Ανάπτυξης, και συγκεκριμένα ο Υπουργός κ. Ε. Βενιζέλος και ο τότε Γενικός Γραμματέα της ΓΓΕΤ, κ. Αθανάσιος Τσαυτάρης.

Το ΕΚΕΤΑ ξεκίνησε την επιτυχημένη πορεία του το 2000, διότι στηρίχθηκε σε γερές βάσεις, που είχε θέσει το Ινστιτούτο Τεχνικής Χημικών Διεργασιών (ΙΤΧΗΔ), το οποίο ιδρύθηκε το 1985 ως ανεξάρτητο Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο και από το 1987 εντάχθηκε στο Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ).

Η συνένωση του ΙΤΧΗΔ με το Ινστιτούτο Τηλεματικής και Πληροφορικής, που ήδη λειτουργούσε από το 1998, και η ίδρυση δύο νέων Ινστιτούτων, Μεταφορών και Αγροβιοτεχνολογίας, δημιούργησε το 2000, το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ). Το 2003 εντάχθηκε στο ΕΚΕΤΑ και το Ινστιτούτο Τεχνολογίας και Εκμετάλλευσης Στερεών Καυσίμων (ΙΤΕΣΚ) που λειτουργεί στη Πτολεμαΐδα.

Σημαντικοί σταθμοί στην πορεία του ΙΤΧΗΔ ήταν πρώτον η θεμελίωση του Τεχνολογικού Πάρκου Θεσσαλονίκης το 1992 από τον τότε Επίτροπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κ. Bruce Milan, και δεύτερον η ολοκλήρωση των κτιριακών εγκαταστάσεων που εγκαινιάστηκε από τον τότε Πρωθυπουργό κ. Κώστα Σημίτη. Συντονιστής του Τεχνολογικού Πάρκου Θεσσαλονίκης ήταν ο Διευθυντής του ΙΤΧΗΔ και πρώτος Πρόεδρος του ΕΚΕΤΑ καθ. κ. Ιάκωβος Βασάλος.

Σημαντικός παράγοντας για την επιτυχημένη πορεία του ΙΤΧΗΔ ήταν η συλλογική προσπάθεια με πρωτεύοντα ρόλο των συνιδρυτών του Ινστιτούτου (καθηγητών του

ΑΠΘ κκ. Α. Καραμπέλα, Κ. Κυπαρισσίδη, Γ. Σακκελαρόπουλου), των ερευνητών, καθώς και του επιστημονικού προσωπικού, όσο και του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού. Η αρχική στελέχωση της Κεντρικής Διεύθυνσης του ΕΚΕΤΑ βασίστηκε σε αυτό το προσωπικό που με ζήλο και επιμονή εργάστηκε για την αρχική οργάνωση του ΕΚΕΤΑ.

Καθοριστικός παράγοντας για την στέγαση και Ανάπτυξη των Ινστιτούτων ήταν η συμβολή του ΙΤΧΗΔ, που το 2000 δαπάνησε το σύνολο του αποθεματικού του (640 εκ. δραχμές), ώστε να καταστεί εφικτή η αγορά 20 στρεμμάτων γής από την Αμερικανική Γεωργική Σχολή.. Με τη συμβολή του Υπουργείου Ανάπτυξης και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αναγέρθηκαν στο χώρο αυτό οι κτιριακές εγκαταστάσεις των νέων Ινστιτούτων. Η τελετή της θεμελίωσης των νέων κτιρίων έγινε το 2003 και τα κτίρια ολοκληρώθηκαν το 2007.

Με τον συντονισμό της Κεντρικής Διεύθυνσης και την κινητοποίηση του προσωπικού, πολλά από τα Ινστιτούτα του ΕΚΕΤΑ αναδείχθηκαν διεθνή κέντρα αριστείας από διεθνή επιτροπή κριτών το 2005. Μάλιστα το ΙΤΧΗΔ αξιολογήθηκε πρώτο μεταξύ όλων των Ινστιτούτων της ΓΓΕΤ.

Σε πρόσφατη εκδήλωση, τον Ιούνιο του 2010), ο Πρόεδρος του ΕΚΕΤΑ ο Καθηγητής κ. Κ. Κυπαρισσίδης παρουσίασε το έργο που έχει επιτελέσει το ΕΚΕΤΑ από το 2000 μέχρι σήμερα. Η ομιλία του Προέδρου έδωσε μεγάλη έμφαση στις επιτυχίες του κέντρου σε ανταγωνιστικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη συνεργασία με τα Πανεπιστήμια και ειδικότερα με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Στα δέκα χρόνια της λειτουργίας του το ΕΚΕΤΑ έχει αναδειχθεί ένας σημαντικός εταίρος στη συμμετοχή σε ανταγωνιστικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας. Μολονότι η στρατηγική αυτή είναι η κύρια σημερινή διέξοδος για την επιβίωση του ΕΚΕΤΑ, αμφισβητούμε την αποτελεσματικότητα αυτής της στρατηγικής για την μακρόχρονη επιβίωση του ΕΚΕΤΑ.

Αναγνωρίζεται ότι η έρευνα αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ανάπτυξη νέας γνώσης που αποτελεί πρωταρχικό παράγοντα για την Καινοτομία. Η μεταφορά όμως της γνώσης στις επιχειρήσεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στον παγκόσμιο χάρτη και η

δημιουργία νέας επιχειρηματικότητας αποτελούν τα κύρια κριτήρια για την συμβολή ενός ερευνητικού φορέα στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Παρά το γεγονός ότι το ΕΚΕΤΑ έχει κάνει σημαντικά βήματα σε αυτή την κατεύθυνση, έχουμε την άποψη ότι χρειάζεται μία διαφορετική προσέγγιση για την μετατροπή της γνώσης που αναπτύσσεται στο ΕΚΕΤΑ σε καινοτομία και επιχειρηματικότητα.

Η προσέγγιση αυτή βασίζεται στην μερική ιδιωτικοποίηση του ΕΚΕΤΑ, που σημαίνει τον περιορισμό του ΕΚΕΤΑ σε κυρίως ερευνητικό φορέα, ενδεχομένως και σε στενή συνεργασία με την επιτροπή ερευνών του ΑΠΘ. Παράλληλα να ενθαρρύνονται ερευνητές να δημιουργήσουν spin off η start-up εταιρείες κατά το πρότυπο της FORTHNET, δημιούργημα του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ). Οι νέες επιχειρήσεις μετά από μία δοκιμαστική λειτουργία στους χώρους του ΕΚΕΤΑ, εφόσον επιτύχουν στη δοκιμαστική λειτουργία τους, συνεχίζουν τις δραστηριότητες τους σε άλλους χώρους. Παράλληλα με προγραμματικές συμφωνίες κατοχυρώνεται η μελλοντική συνεργασία των εταιριών αυτών με το ΕΚΕΤΑ τόσο για θέματα έρευνας όσο και υποστηρικτικών υπηρεσιών. Με τις συμφωνίες αυτές κατοχυρώνονται τα συμφέροντα του ΕΚΕΤΑ, ενώ συγχρόνως απελευθερώνονται οι επιχειρηματικές δραστηριότητες του ΕΚΕΤΑ από τις αυστηρές διαδικασίες του δημοσίου και υπόκεινται πλέον στην ευελιξία της αγοράς και τον έλεγχο που εφαρμόζεται σε ιδιωτικές επιχειρήσεις..

Ιάκωβος Βασάλος

Αύγουστος 2010